Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
ATHANASIOS RANTOS
esitatud 28. aprillil 2022[1]

Kohtuasi C-585/20

BFF Finance Iberia S. A. U.
versus
Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid (Valladolidi halduskohus nr 2, Hispaania))

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2011/7/EL – Hilinenud maksmisega võitlemine äritehingute puhul – Mitmelt ettevõtjalt omandatud võlanõuete sissenõudmine riigiasutuselt inkassoäriühingu poolt – Artikkel 6 – Kindel summa 40 eurot, mida tuleb tasuda hüvitisena sissenõudmiskuludeks – Artikkel 4 – Maksetähtaeg, kui seaduse või lepinguga on ette nähtud kauba või teenuse lepingule vastavuse kinnitamine – Artikli 2 punkt 8 – Mõiste „makstav summa“ – Käibemaksu arvamine viivise arvutamise baasi

Sissejuhatus

1. Selles eelotsusetaotluses palutakse tõlgendada direktiivi 2011/7/EL hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul[2] teatavaid sätteid. Seda direktiivi kohaldatakse maksete suhtes, millega tasutakse äritehingute eest, ning selle eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, edendades seega ettevõtjate ja eelkõige väikeste ja keskmiste ettevõtjate (edaspidi „VKE“) konkurentsivõimet.[3]

2. Eelotsusetaotlus on esitatud vaidluse raames, mille pooled on BFF Finance Iberia S. A. U. (edaspidi „BFF“) ja Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (Castilla-Leóni piirkonnavalitsuse terviseamet, Hispaania) (edaspidi „piirkonnavalitsus“) ning mis puudutab BFFi poolt sellelt ametiasutuselt nende nõuete sissenõudmist, mis vastavad summadele, mis tuleb tasuda 21 äriühingu kaubatarnete ja teenuste osutamiste eest selle ametiasutusega seotud meditsiinikeskustele.

[1] Algkeel: prantsuse.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv (ELT 2011, L 48, lk 1). Selle direktiiviga tunnistati alates 16. märtsist 2013 kehtetuks ning asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/35/EÜ hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul (EÜT 2000, L 200, lk 35; ELT eriväljaanne 17/01, lk 226).

[3] Vt direktiivi 2011/7 artikli 1 lõiked 1 ja 2.

3. Seoses eelotsusetaotluse esitanud kohtu eelotsuse küsimustega peab Euroopa Kohus käsitlema järgmisi sätteid:

– direktiivi 2011/7 artikkel 6 ja eelkõige küsimus, kas kindel summa 40 eurot hüvitisena sissenõudmiskulude eest, kui võlanõuded, mida püütakse koos sisse nõuda ainult ühelt riigiasutuselt ja mis tulenevad mitmest arvest, mille see asutus on jätnud tähtajaks tasumata eri ettevõtjatele, kes on vahepeal loovutanud oma võlanõuded üksusele, kes neid sisse nõuab;[4]

– selle direktiivi artikkel 4 ja eelkõige maksetähtaja kohaldamise tingimused seadusjärgse viivise tasumisel hilinenud maksmise eest ettevõtjate ja riigiasutuste vahelistes tehingutes[5] ning

– selle direktiivi artikli 2 punkt 8, mis käsitleb mõistet „makstav summa“, ning eelkõige küsimus, kas tähtajaks tasumata jäetud arvetelt arvestatud käibemaks tuleb arvata hilinenud maksmise korral seadusjärgse viivise arvutamise baasi.[6]

Põhikohtuasi, eelotsuse küsimused ja menetlus Euroopa Kohtus

4. Hispaania õiguse alusel asutatud äriühing BFF, kes tegutseb võlgade sissenõudmise valdkonnas, omandas 21 äriühingult nõudeõigused, mis vastasid nende äriühingute poolt aastatel 2014–2017 piirkonnavalitsusega seotud meditsiinikeskustele tarnitud kaupade ja osutatud teenuste eest väljastatud tasumata arvetele.

5. BFF nõudis 31. mail 2019 sellelt ametiasutuselt põhisummale vastavate summade tasumist koos viivisega ning 40 euro suurust hüvitist sissenõudmiskuludena iga tasumata arve kohta vastavalt 29. detsembri 2004. aasta seaduse 3/2004 hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul (Ley 3/2004 por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales)[7] artiklile 8.

6. Kuna see ametiasutus nõuet ei rahuldanud, esitas BFF eelotsusetaotluse esitanud kohtule Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolidile (Valladolidi halduskohus nr 2, Hispaania) kaebuse, milles ta palus mõista piirkonnavalitsuselt tema kasuks välja järgmised summad: 51 610,67 eurot põhisummana, millele lisanduvad vastavad viivised; 40 eurot iga tasumata arve kohta sissenõudmiskuludena; 43 626,76 eurot seadusjärgse intressina; seadusjärgne intress viivise pealt ning kohtukulud.

[4] Euroopa Kohus on direktiivi 2011/7 artiklit 6 pidanud tõlgendama 16. veebruari 2017. aasta kohtuotsuses IOS Finance EFC (C-555/14, edaspidi „kohtuotsus IOS Finance“, EU:C:2017:121); 1. juuni 2017. aasta kohtuotsuses Zarski (C-330/16, edaspidi „kohtuotsus Zarski“, EU:C:2017:418); 13. septembri 2018. aasta kohtuotsuses Česká pojišťovna (C-287/17, edaspidi „kohtuotsus Česká pojišťovna“, EU:C:2018:707) ning 9. juuli 2020. aasta kohtuotsuses RL (direktiiv hilinenud maksmisega võitlemise kohta) (C-199/19, edaspidi „kohtuotsus RL“, EU:C:2020:548), samuti 11. aprilli 2019. aasta kohtumääruses Gambietz (C-131/18, EU:C:2019:306). Direktiivi 2000/35 artikli 3 lõike 1 punkti c, mis sisuliselt asendati direktiivi 2011/7 artikli 6 lõikega 3, tõlgendas Euroopa Kohus samuti 3. aprilli 2008. aasta kohtuotsuses 01051 Telecom (C-306/06, EU:C:2008:187) ja 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsuses Nemec (C-256/15, edaspidi „kohtuotsus Nemec“, EU:C:2016:954). Direktiivi 2011/7 artikli 6 kohta on esitatud eelotsusetaotlus pooleliolevas kohtuasjas C-370/21, DOMUS-SOFTWARE-AG *vs.* Marc Braschoß Immobilien GmbH.

[5] Euroopa Kohus on direktiivi 2011/7 artiklit 4 tõlgendanud kohtuotsuses IOS Finance ja 28. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia (direktiiv hilinenud maksmisega võitlemise kohta) (C-122/18, edaspidi „kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia“, EU:C:2020:41).

[6] Direktiivi 2011/7 artikli 2 teatavaid muid punkte pidi Euroopa Kohus tõlgendama kohtuotsustes Zarski, komisjon *vs.* Itaalia ja RL, 18. novembri 2020. aasta kohtuotsuses Techbau (C-299/19, EU:C:2020:937) ning 13. jaanuari 2022. aasta kohtuotsuses New Media Development & Hotel Services (C-327/20, EU:C:2022:23).

[7] *BOE* nr 314, 30.12.2004, lk 42334 (edaspidi „seadus nr 3/2004“).

7. Eelotsusetaotluse esitanud kohus avaldab kahtlust selle kohta, kuidas tuleb tõlgendada direktiivi 2011/7 sätteid, mis käsitlevad nendest summadest mõne arvutamist, ning nende sätete ülevõtmiseks kehtestatud Hispaania õigusnormide vastavust nendele sätetele.

8. Kõigepealt küsib ta, kuidas tõlgendada direktiivi 2011/7 artiklit 6, mis puudutab kindlat summat 40 eurot hüvitisena sissenõudmiskulude eest, kui koos nõutakse sisse võlanõudeid, mis hõlmavad mitut tähtajaks tasumata arvet. Ta täpsustab, et riigisisene kohtupraktika ei ole ühtlane küsimuses, kas see kindel summa arvestada arve või korraga esitatud võlanõuetele vastava nõude kohta.

9. Seejärel tekib sel kohtul küsimus, kas direktiiviga 2011/7 on kooskõlas riigisisene õigusnorm, milles on sätestatud 60-päevane maksetähtaeg igal juhul ja kõikide lepingute puhul, nähes ette algse 30-päevase perioodi heakskiitmiseks ja lisaks veel 30 päeva maksmiseks, ilma et see 60-päevane tähtaeg oleks sõnaselgelt sätestatud lepingus või ilma et seda õigustaks lepingu eripära või erilised tunnusjooned.

10. Lõpuks leiab see kohus, et liikmesriigi kohtute lahknevaid tõlgendusi arvestades on vaja välja selgitada, kas direktiivi 2011/7 artikkel 2 võimaldab arvata viivise arvutamise baasi hulka arvel näidatud käibemaksusumma, mida tarnitud kauba või osutatud teenuse eest tuleb tasuda, või nõuab see, et sel puhul tehtaks vahet kuupäeva põhjal, mil ametiasutuse lepingupartner selle summa riigikassale tasub.

11. Selles olukorras otsustas Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid (Valladolidi halduskohus nr 2) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„Kas, võttes arvesse [direktiivi 2011/7] artikli 4 lõiget 1, artiklit 6 ja artikli 7 lõikeid 2 ja 3, tuleb:

1. direktiivi [2011/7] artiklit 6 tõlgendada nii, et 40 eurot tuleb igal juhul tasuda iga arve pealt tingimusel, et võlausaldaja on arved oma vaietes ja kaebustes eraldi ära märkinud, või tuleb 40 eurot tasuda arve kohta igal juhul, isegi kui on esitatud üldine nõue kõigi arvete kohta?

2. Kuidas tuleb tõlgendada [seaduse nr 9/2017][8] artikli 198 lõiget 4[, milles] on sätestatud 60-päevane makseperiood igal juhul ja kõikide lepingute puhul, nähes ette algse 30-päevase perioodi heakskiitmiseks ja lisaks veel 30 päeva maksmiseks, [võttes arvesse] direktiivi 2011/7 põhjendus[t] 23 […]?

3. Kuidas tuleb tõlgendada direktiivi artiklit 2? Kas [seda] direktiivi tuleb tõlgendada nii, et samas direktiivis ette nähtud viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka arvatakse käibemaks, mis kuulub tasumisele tehtud soorituse eest ja mille summa on arvel märgitud[, v]õi on seda vaja käsitleda eraldi ja määrata kindlaks, millal teine lepingupool käibemaksu maksuhaldurile maksab?“

12. Kirjalikud seisukohad esitasid piirkonnavalitsus, Hispaania valitsus ja Euroopa Komisjon, kes vastasid ka Euroopa Kohtu kirjalikele küsimustele.

[8] 8. novembri 2017. aasta seadus nr 9/2017 riigihangete kohta, millega on Hispaania õiguskorda üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivid 2014/23/EL ja 2014/24/EL (Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24/UE, de 26 de febrero de 2014) (*BOE* nr 272, 9.11.2017, lk 107714).

Õiguslik analüüs

A. Sissejuhatavad märkused

13. Eelotsusetaotluseni viinud vaidlus puudutab nende võlanõuete sissenõudmist kohtus, mille inkassoäriühing BFF omandas 21 äriühingult ja mis tulenesid sellest, et kõnesolev ametiasutus jättis tähtpäevaks tasumata kaupade ja teenuste eest, mida need äriühingud olid tarninud või osutanud selle ametiasutusega seotud meditsiinikeskustele.

14. Kõigepealt tekib küsimus, kas see vaidlus hõlmab „äritehinguid" direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 1 tähenduses, mida on määratletud nii, et need on „ettevõtjatevahelised või ettevõtjate ja riigiasutuste vahelised tehingud, mille tulemuseks on kaupade tarnimine või teenuste osutamine tasu eest", ning seega, kas see olukord kuulub selle direktiivi esemelisse kohaldamisalasse. Selle direktiivi artikli 1 lõike 2 järgi hõlmab see „kõi[ki makseid], millega tasutakse äritehingute eest".

15. Selles võib kahelda põhjusel, et kõnesolevad võlanõuded tulenevad lepingulistest suhetest, mis ei eksisteerinud mitte piirkonnavalitsuse ja BFF vahel, vaid selle ametiasutuse, kellelt BFF need nõuded ostis, ja äriühingute vahel.

16. Märgin, et kõnesolevad võlanõuded puudutavad tasu, mida riigiasutus ei tasunud nende ettevõtjate (st 21 nõuded võõrandanud äriühingu) tarnitud kaupade ja osutatud teenuste eest. Need nõuded tekkisid seega „äritehingutest" direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 1 tähenduses ning BFF omandas need koos kõigi nendest tulenevate õigustega. Seega on olukord põhikohtuasjas esialgsete äritehingute jätk. Selle loogika kohaselt ei mõjutanud asjaolu, et esialgsed võlausaldajad võõrandasid nõuded inkassoäriühingule, selle direktiivi kohaldatavust *ratione materiae* kõnesoleva olukorra suhtes.

17. Niisugust tõlgendust kinnitavad kohtuotsused IOS Finance[9] ja RL[10], milles on direktiivi 2011/7 esemeline kohaldamisala kindlaks määratud laiana, mis võimaldab seda kohaldada äritehingute eest tehtud kõikide maksete suhtes.

18. Arvan seega, et kõnesoleva ametiasutuse ja BFF vaheline suhe kuulub direktiivi 2011/7 esemelisse kohaldamisalasse.

Esimene eelotsuse küsimus

19. Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2011/7 artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et minimaalne kindel summa 40 eurot, mille eesmärk on hüvitada võlausaldajale sissenõudmiskulud, tuleb arvestada iga arve kohta, mis on nõudes nõuetekohaselt ära näidatud, või iga vaide või kaebuse kohta, olenemata nende arvete arvust, mille tasumist nõutakse.[11]

[9] Põhikohtuasjani, millest lähtudes tehti kohtuotsus IOS Finance, viis samuti mitme võlanõude rahuldamise nõue, mille esitas nende võlanõuete kohta koos inkassoäriühing, kellele mitu äriühingut need nõuded võõrandasid. Kuigi Euroopa Kohus ei analüüsinud oma kohtuotsuses tõesti direktiivi 2011/7 esemelise kohaldatavuse probleemi, tähendab juba vastamine eelotsuse küsimustele selle direktiivi sätete tõlgendamise kohta, et ta leidis, et see juhtum kuulub selle direktiivi esemelisse kohaldamisalasse.

[10] Kohtuotsus RL (punktid 22 ja 23 ning seal viidatud kohtupraktika).

[11] Juhul kui valitakse esimene tõlgendus, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas 40 euro tasumine arve kohta sõltub sellest, kas võlausaldaja näitab kõik need arved oma nõuetes enne ära, ükskõik kas need on vaided haldusasutusele või kaebused halduskohtule, või piisab ühisest ja üldisest nõudest, et nõuda seejärel 40 eurot arve kohta.

20. Piirkonnavalitsus väidab, et selle direktiivi artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et kindel summa 40 eurot tuleb arvestada nõude kohta, olenemata nende arvete arvust, mille tasumist nõutakse. Ka Hispaania valitsus kinnitab, et see kindel summa ei ole seotud mitte arvete, vaid võlgnetavate summade sissenõudmise kuludega. Komisjon arvab, et seda kindlat summat tuleb tasuda iga arve (ehk äritehingu) eest, mida tähtpäevaks ei tasutud.

21. Kõigepealt meenutan, et direktiivi 2011/7 artikli 6 eesmärk on tagada minimaalne hüvitis võlausaldaja sissenõudmiskulude eest juhul, kui selle direktiivi kohaselt kuulub tasumisele viivis, ükskõik kas selle direktiivi artikli 3 (ettevõtjatevahelised tehingud) või artikli 4 (ettevõtjate ja riigiasutuste vahelised tehingud) kohaselt. Eelotsusetaotlusest ilmneb ka, et see artikkel 6 võeti Hispaania õigusesse üle seaduse nr 3/2004 artikliga 8, millega võeti üle selle direktiivi artikli 6 lõikes 1 ette nähtud 40-eurone summa. [12]

22. Nende sätete tõlgenduse kohta tuleb meelde tuletada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb liidu õigusnormi tõlgendamisel võtta arvesse nii selle sõnastust kui ka konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa säte on. [13]

23. Esiteks tuleb direktiivi 2011/7 artikli 6 sõnastuse kohta märkida, et selle artikli lõikes 1 on mainitud võlausaldaja õigust saada võlgnikult minimaalne kindel summa 40 eurot. Artikli lõikes 2 on kohustatud liikmesriike tagama esiteks, et see kindel summa kuulub maksmisele automaatselt, ilma vastava meeldetuletuseta, [14] ning teiseks on see ette nähtud võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude hüvitamiseks. Selle artikli lõikes 3 on ette nähtud muu hulgas, et võlausaldajal on õigus nõuda võlgnikult lisaks kindlale summale 40 eurot kõnealust kindlat summat ületavate ja võlgniku hilinenud maksmisest tulenevate mis tahes sissenõudmiskulude mõistlikku hüvitamist; see võib hõlmata kulusid, mis on muu hulgas tekkinud seoses juristi või inkassofirma poole pöördumisega. [15]

24. Selles küsimuses ilmneb direktiivi 2011/7 põhjendusest 19 koostoimes põhjendusega 20 – mille eesmärk on peamiselt põhjendada selle direktiivi artikli 6 sisu –, et selle direktiivi artikli 6 lõikes 1 nimetatud kindel summa moodustab ainult ühe osa „hilinenud maksmisest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks [mõeldud] õiglas[est] hüvitis[es]t, mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma“. Nagu näitab selle direktiivi põhjenduse 19 teine lause, vastab liidu seadusandja kindlaks määratud minimaalne kindel summa „halduskulude sissenõudmi[sele] ja hüvitis[ele] hilinenud maksmisega seotud sisekulude eest“.

25. Euroopa Kohus on täpsustanud, et asjaolu, et direktiivi 2011/7 põhjenduses 19 on öeldud, et selles direktiivis tuleks sätestada kindel miinimumsumma halduskulude sissenõudmise eest ja hüvitis hilinenud maksmisega seotud sisekulude eest, ei välista lisaks seda, et võlausaldajale võiks nende kulude eest maksta mõistlikku hüvitist, kui kõnealusest kindlast miinimumsummast ei piisa. Vastavalt selle direktiivi põhjendusele 20 peab võlausaldajal peale selle õiguse kindlale summale olema ka õigus sellele, et talle hüvitatakse „muud sissenõudmiskulud“, mis on seotud hilinenud maksmisega. Just nendele täiendavatele „muudele sissenõudmiskuludele“ ongi direktiivi artikli 6 lõikes 3 viidatud. Euroopa Kohus on leidnud, et väljendiga „lisaks“ soovis liidu

[12] Mis puudutab minimaalselt ühtlustamist, siis liikmesriigid võivad sissenõudmiskulude hüvitamiseks vabalt ette näha kindlad summad, mis ületavad 40 euro suurust summat ja on seega võlausaldajale soodsamad (vt direktiivi 2011/7 põhjendus 21).

[13] Vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs*. Itaalia (punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

[14] Vastavalt direktiivi 2011/7 põhjendusele 16 „[ei peaks see] direktiiv […] kohustama võlausaldajat hilinenud maksmise eest viivist nõudma. Hilinenud maksmise korral peaks [see] direktiiv võimaldama võlausaldajal kasutada hilinenud maksete eest viivise nõudmist ilma igasuguse eelneva teate esitamiseta kohustuste täitmata jätmise kohta või muu sarnase teate esitamiseta, milles meenutatakse võlgnikule tema maksekohustust“.

[15] Vt kohtuotsus Česká pojišťovna (punktid 18, 20 ja 21).

seadusandja rõhutada, et mõistlikku hüvitamist võib seega nõuda mis tahes sissenõudmiskulude puhul, mis on suuremad kui 40 eurot,[16] kusjuures tegemist ei ole muud liiki kuludega kui need, mis on sätestatud selle artikli lõikes 1.[17]

26. Eelneva põhjal ning kuivõrd kindel summa 40 eurot kuulub tasumisele „ilma vastava meeldetuletuseta" võlgnikule ja selle eesmärk on „halduskulude sissenõudmine ja hüvitis hilinenud maksmisega seotud sisekulude eest", tundub mulle ilmne, et selle summa sissenõutavus sõltub haldusasutusele või kohtule esitatud nõude olemasolust.

27. Siiski ei saa asjaolu, et kindel summa eeldab niisugust nõuet, tõlgendada nii – nagu tõlgendab sisuliselt Hispaania valitsus –, et see on nõutav pigem võlgniku, mitte arve kohta ning võib seega juhul, kui võlanõudeid nõutakse sisse koos ainult ühelt riigiasutuselt, selle kindla summa, 40 eurot, kumuleerida.

28. Grammatilise tõlgenduse kohaselt eeldab nõue (vaie haldusasutusele või kaebus kohtule), mille eesmärk on hüvitada võlausaldajale tema sissenõudmiskulud, direktiivi 2011/7 artikli 6 lõigete 1 ja 3 järgi „hilinenud maksmist". Nende kulude arvutamise põhjus, mille eest peab võlausaldaja saama hüvitist, on „hilinenud maksmine". See hilinemine puudutab aga äritehinguid üksikult. Niisugused tehingud on tingimata tõendatud arve (või samaväärse maksetaotluse) väljastamisega.[18] Nagu on meenutatud selle direktiivi põhjenduses 18, „kaasnevad [arvetega] maksetaotlused" ning just arve saamine võimaldab kindlaks teha maksetähtajad.[19]

29. Sellest järeldub, et direktiivi 2011/7 artikkel 6 on koostatud sõnastuses, mis eeldab, et iga hüvitis sissenõudmiskulude eest on tingimata seotud iga äritehinguga ja seega iga arvega.

30. Teiseks kinnitab seda tõlgendust kontekst, millesse direktiivi artikkel 6 asetub. Nagu on märgitud käesoleva ettepaneku punktis 21, sõltub õigus saada kindel summa selle direktiivi artiklite 3 ja 4 alusel sissenõutava viivise olemasolust. Teiste sõnadega võib võlausaldaja nõuda viivist maksmata jätmise tõttu teatava tehingu raames, mistõttu annab iga tehing (niisugusena, nagu seda tõendab arve olemasolu) õiguse kindlale hüvitissummale 40 eurot.

31. Kolmandaks leian, et direktiivi 2011/7 artikli 6 grammatilist ja kontekstuaalset tõlgendust kinnitavad selle direktiivi eesmärgid ja kõnesolev õigusnorm.

32. Mis puudutab esiteks direktiivi 2011/7 üldist eesmärki, siis selle direktiivi eesmärk on – nagu ilmneb Euroopa Kohtu praktikast – võidelda hilinenud maksmisega äritehingute puhul, kusjuures see hilinemine kujutab selle direktiivi põhjenduse 12 kohaselt endast lepingu rikkumist, mille muudavad võlgnike jaoks rahaliselt ahvatlevaks hilinenud maksmise suhtes rakendatavad madalad või puuduvad viivisemäärad.[20] Sellest järeldub, et direktiivi eesmärk on võlausaldaja tõhus kaitsmine hilinenud maksete eest.[21] Niisugune kaitse eeldab, et sellele võlausaldajale pakutakse tema sissenõudmiskulude nii täielikku hüvitamist kui võimalik, et motiveerida sellistest makseviivitustest hoiduma.[22] Mis puudutab aga põhikohtuasja faktilisi asjaolusid, siis

16 Vt kohtuotsus Česká pojišťovna (punkt 22).

17 Vt kohtuotsus Česká pojišťovna (punktid 22 ja 23).

18 Vt selle kohta direktiivi 2011/7 artikli 2 punktid 4 ja 8.

19 Vt selle kohta käesoleva ettepaneku punkt 40.

20 Vt kohtuotsused Česká pojišťovna (punkt 25) ja IOS Finance (punkt 24).

21 Vt kohtuotsused Česká pojišťovna (punkt 26) ja Nemec (punkt 50).

22 Vt kohtuotsus Česká pojišťovna (punkt 26).

selle direktiivi artikli 6 tõlgendust, mille kohaselt on kindel summa 40 eurot seotud nõudega ja seda kohaldatakse seega ainult üks kord, võib pidada tõlgenduseks, mis on nimetatud eesmärgiga vastuolus.

33. Teiseks ilmneb direktiivi 2011/7 põhjendusest 19 selgelt, et selle artikli 6 eesmärk on näha ette „hilinenud maksmisest tulenevate sissenõudmiskulude katmiseks õigla[ne hüvitis], *mis motiveeriks makseviivitustest hoiduma*“.[23] Nagu väidab komisjon ning tõendavad põhikohtuasjas nõutavad summad, võivad tasumata võlanõuete sissenõudmise kulud moodustada märkimisväärse osa ettevõtja likviidsetest varadest, eriti VKE korral. Seega kui siduda see hüvitis iga nõutava arve, mitte võlanõudega tervikuna, suurendaks see vaieldamatult võlanõude summat, mille võlausaldaja võib sisse nõuda, motiveerides seega makseviivitustest hoiduma ja aidates kaasa selle direktiivi üldisele eesmärgile, mida on mainitud käesoleva ettepaneku punktis 32.

34. Viimaseks lisan, et niisugune tõlgendus on kooskõlas ka direktiivi 2011/7 artikli 6 tekkelooga. Komisjoni esitatud direktiivi ettepaneku seletuskirjas oli nimelt märgitud, et selle sätte eesmärk on kahetine: esiteks peab võlausaldajal olema võimalik sisse nõuda halduskulud, mis on seotud hilinenud maksmisega, ja teiseks avaldab see võlgnikele hoiatavat mõju lisaks seadusjärgsele viivisele.[24]

35. Eelneva põhjal teen ettepaneku vastata esimesele eelmisele küsimusele, et direktiivi 2011/7 artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et õigust (minimaalsele) 40 euro suurusele hüvitisele (või samaväärsele summale) sissenõudmiskulude eest kohaldatakse iga arve (või äritehingu) suhtes, mille suhtes kohaldatakse viivist.

Teine eelotsuse küsimus

36. Oma teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2011/7 artikliga 4, tõlgendatuna koostoimes selle põhjendusega 23, on vastuolus riigisisesed õigusnormid, milles on ettevõtjate ja riigiasutuste vaheliste tehingute puhul sätestatud 60-päevane maksetähtaeg igal juhul ja kõikide lepingute puhul, nähes ette algse 30-päevase perioodi heakskiitmiseks või tarnitud kaupade või osutatavate teenuste lepingule vastavuse kontrollimiseks ja lisaks veel 30 päeva kokkulepitud hinna tegelikuks maksmiseks.

37. Piirkonnavalitsus ja Hispaania valitsus väidavad sisuliselt, et niisugused õigusnormid ei ole direktiivi 2011/7 artikliga 4 vastuolus. Komisjon on selle seisukohaga nõus, tingimusel et esiteks sõltub täiendava tähtaja kohaldamine konkreetsest heakskiitmise või tarnitud kaupade või osutatavate teenuste lepingule vastavuse kontrollimise menetlusest (edaspidi „heakskiitmismenetlus“) ning teiseks ei too see kaasa möödahiilimist üldisest 30 päeva jooksul tasumise kohustusest.

[23] Kohtujuristi kursiiv.

[24] Vt komisjoni ettepanek direktiivi 2000/35 uuesti sõnastamiseks (KOM (2009) 126 (lõplik)), artikkel 4. Põhimõte, et ette nähakse kindel summa, mille eesmärk on hüvitada tasumata summade sissenõudmise kulud, oli sätestatud komisjoni esialgse ettepaneku artiklis 4 (pealkirjaga „Võlgade sissenõudmiskulude hüvitamine“), kuid rangema kohustusega. Konkreetselt puudutas kindel summa 40 eurot vastavalt sellele esialgsele ettepanekule ainult võlgu alla 1000 euro. Seevastu oli komisjoni ettepaneku artiklis 4 ette nähtud kindel summa 70 eurot võlgade puhul vahemikus 1000–10 000 eurot ning lõpuks summa, mis moodustab 1% sellest summast, millelt tuleb maksta viivist, võlgade puhul 10 000 eurot või rohkem. Euroopa Parlament väljendas soovi leevendada selle esialgse sätte rangust, tehes muudatusettepaneku, mis seisnes peamiselt selles, et kehtestatakse kindel summa sissenõudmiskulude tagasisaamiseks pigem võlgniku kui arve kohta, kuid võttis selle muudatusettepaneku tagasi (vt komisjoni ettepaneku kohta esitatud 4. mai 2010. aasta raporti muudatusettepanek nr 29), nõustudes sisuliselt Euroopa Liidu Nõukoguga, et need kulud tasutakse iga arve pealt.

38. Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi 2011/7 artikli 4 lõike 1 kohaselt tagavad liikmesriigid, et selliste äritehingute puhul, kus võlgnik on riigiasutus, on võlausaldajal, kes on täitnud oma kohustused ega ole saanud maksmisele kuuluvat summat õigel ajal, õigus saada seadusjärgset viivist, välja arvatud juhul, kui võlgnik ei ole viivituse eest vastutav.[25] Lisaks tagavad liikmesriigid vastavalt selle direktiivi artikli 4 lõike 3 punktile a, et selliste äritehingute puhul ei ületa maksetähtaeg 30 kalendripäeva (edaspidi „üldine tähtaeg“) pärast punktides i–iv loetletud asjaolusid. Lõpuks on selle direktiivi artikli 4 lõikega 4 antud liikmesriikidele võimalus pikendada neid ajavahemikke nimetatud riigiasutuste puhul kõige enam 60 kalendripäevani.[26]

39. Direktiivi 2011/7 artikli 4 lõike 3 sõnastuse kohta meenutan esiteks, et Euroopa Kohus on otsustanud, et selle sättega on liikmesriikidele kehtestatud konkreetne kohustus, mille eesmärk on see, et riigiasutused järgivad tõesti selles ette nähtud seadusjärgsete viiviste tasumise tähtaegu.[27]

40. Täpsemalt on seal alapunktides i–iv kindlaks määratud maksetähtaeg, mis ei ületa 30 kalendripäeva ja arvutatakse asjaomaseid faktilisi asjaolusid arvesse võttes kolme eri kuupäeva põhjal, mis on järgmised:

– kuupäev, mil võlgnik sai kätte arve (või samaväärse maksetaotluse, edaspidi koos „arve“) (punkt i);

– kaupade kättesaamise või teenuste osutamise kuupäev, kui arve kättesaamise kuupäev ei ole kindel (punkt ii) või kui võlgnik saab arve kätte enne kaupade tarnimist või teenuste osutamist (punkt iii) või

– heakskiitmise või kontrollimise kuupäev, kui seaduse või lepinguga on ette nähtud heakskiitmise menetlus, ja kui võlgnik saab arve või samaväärse maksetaotluse kätte enne sellise heakskiitmise või kontrollimise kuupäeva või sel kuupäeval (punkt iv).

41. Teiseks lubas liidu seadusandja direktiivi 2011/7 artikli 4 lõikega 4 liikmesriikidel selle artikli lõike 3 punktis a nimetatud tähtaegu pikendada kõige enam 60 kalendripäevani kahel juhul, nimelt mis tahes niisuguse riigiasutuse puhul, kes tegeleb tööstusliku või kaubandusliku iseloomuga majandustegevusega riigi osalusega ettevõtjana (punkt a)[28] või tervishoiuteenuseid osutavate avalik-õiguslike isikute puhul[29] (punkt b) ning seda nii, et komisjonile saadetakse selle pikendamise kohta aruanne.

42. Käsitletaval juhul näib eelotsusetaotluse esitanud kohus avaldavat kahtlust ainult küsimuses, kas riigisisene õigus on kooskõlas direktiivi 2011/7 sätetega, mis käsitlevad heakskiitmismenetlust selle direktiivi artikli 4 lõike 3 punkti a alapunkti iv tähenduses. Seega ei ole asjaolu, et põhikohtuasi puudutab tarneid ja teenuseid meditsiinikeskustele, käesolevas analüüsis asjakohane, sest eelotsusetaotluse esitanud kohus ei märgi, et see asjaolu võiks tuua iseenesest kaasa direktiivi artikli 4 lõike 4 punktis b ette nähtud maksimaalse tähtaja kohaldamise. Analüüsida tuleb niisiis ainult sätteid, mis käsitlevad heakskiitmismenetlust selle direktiivi artikli 4 lõike 3 punkti a alapunkti iv tähenduses.

[25] Kohtuotsus IOS Finance (punkt 27).

[26] Kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia (punkt 38).

[27] Kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia (punktid 40, 43 ja 53). Selles kohtuotsuses otsustas Euroopa Kohus sisuliselt, et riigiasutuste keskmine maksetähtaeg 50 päeva kogu 2016. aasta puhul kujutab endast direktiivi 2011/7 artiklis 4 ette nähtud maksetähtaegade pidevat ja süstemaatilist möödalaskmist ning selle artikli rikkumist (vt selle kohtuotsuse punktid 16, 22, 57, 59, 62 ja 66).

[28] Vt selle kohta direktiivi 2011/7 põhjendus 24.

[29] Vt selle kohta direktiivi 2011/7 põhjendus 25.

43. Esiteks on vaja meeles pidada, et selle õigusnormi kohaselt hakatakse maksetähtaega arvestama alates heakskiitmise kuupäevast ainult siis, kui heakskiitmismenetlus on seaduse või lepinguga ette nähtud. Teiseks on direktiivi 2011/7 artikli 4 lõikes 5 täpsustatud võrreldes selle esimese sättega, et liikmesriigid tagavad, et heakskiitmismenetlus ei kesta kauem kui 30 kalendripäeva alates kaupade kättesaamise või teenuste osutamise kuupäevast, „välja arvatud juhul, kui lepingus või mis tahes hankedokumentides on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud ning see ei ole võlausaldaja suhtes äärmiselt ebaõiglane artikli 7 tähenduses“. Nimelt on selle direktiivi põhjenduses 26 märgitud, et „[heakskiitmismenetlus ei kesta] üldreeglina kauem kui 30 kalendripäeva[,v.a] eriti keeruliste lepingute korral, kui see on selgelt kokku lepitud lepingus või mis tahes muus hankedokumendis ning kui see ei ole võlausaldaja suhtes äärmiselt ebaõiglane“.

44. Direktiivi 2011/7 artikli 4 lõike 3 punkti a alapunkti iv tõlgendamisel koostoimes selle artikli lõikega 5 ilmneb seega, et maksetähtaeg võib heakskiitmismenetluse raames koosneda esialgsest maksimaalsest 30-päevasest tähtajast heakskiitmismenetluseks, millele järgneb täiendav maksimaalne 30-päevane tähtaeg hinna tegelikuks tasumiseks. Kuigi nende sätete sõnastusest ei tulene sõnaselgelt, et maksetähtaeg järgneb kontrollimistähtajale, eeldab majanduslik, lepinguline ja eelarveloogika tavaliselt, et makse tehakse alles siis, kui tarnitud kaubad või osutatud teenused on heaks kiidetud.

45. Teiseks tuleb tõdeda, et see üldine 30-päevane tähtaeg ei pikene direktiivi 2011/7 artikli 4 lõike 3 punkti a alapunkti iv ja lõike 5 alusel automaatselt ning seda pikendamist ei saa kehtestada üldiselt. Maksimaalset tähtaega on võimalik kasutada ainult siis, kui on täidetud nendes õigusnormides sätestatud tingimused, st kui seaduse või lepinguga on ette nähtud heakskiitmismenetlus.

46. Sellega seoses on direktiivi artikli 4 lõikes 6 ette nähtud, et liikmesriigid tagavad, et lepinguga ette nähtud maksetähtajad ei ületa lõikes 3 ette nähtud 30 päeva, *„välja arvatud juhul, kui lepingus on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud ja kui see on lepingu eripära või eriliste tunnusjoonte tõttu objektiivselt põhjendatud*“.[30] Pealegi, isegi niisugusel juhul „ei ületada [need] mingil juhul [maksimaalset] 60 kalendripäeva“. Niisugused asjaolud, mis võivad sellist tähtaja pikendamist heakskiitmismenetluse tõttu objektiivselt õigustada, võivad kujutada endast asjaolu, et lepingu täitmine tundub tehnilisest vaatevinklist eriti keerukas.

47. Direktiivi 2011/7 artikli 4 lõike 3 tõlgendamisel koostoimes selle artikli lõigetega 5 ja 6 ilmneb seega, et üldist tähtaega pikendatakse maksimaalse 60 päevani erandjuhtudel. Nagu Euroopa Kohus suurkojana märkis, on selle direktiivi artiklis 4 sõnaselgelt sätestatud, et „liikmesriigid tagavad, et maksetähtaeg ei ületa 30 päeva või *teatud juhtudel* kõige enam 60 päeva“.[31]

48. Kolmandaks kinnitavad seda tõlgendust selle direktiivi eesmärgid.[32] Euroopa Kohus on juba otsustanud, et direktiivi 2011/7 põhjenduste 3, 9 ja 23 koostoimest tuleneb, et riigiasutustel, kes teevad märkimisväärse hulga ettevõtjatele suunatud makseid, on palju kindlamad, prognoositavamad ja pidevamad tuluvood kui ettevõtjatel, nad võivad saada rahalisi vahendeid soodsamatel tingimustel kui ettevõtjad ja nad ei sõltu oma eesmärkide saavutamisel nii palju stabiilsete ärisuhete loomisest nagu ettevõtjad. Mis puutub aga ettevõtjatesse, siis riigiasutuste hilinenud maksmisega kaasneb nende jaoks põhjendamatu kulu, mis suurendab ettevõtjate

30 Kohtujuristi kursiiv.

31 Kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia (punkt 44). Kohtujuristi kursiiv.

32 Vt käesoleva ettepaneku punkt 1.

likviidsuskitsikusi ja raskendab nende finantsjuhtimist. Hilinenud maksmine mõjutab ka ettevõtjate konkurentsivõimet ja kasumlikkust, sest ettevõtjad peavad hilinenud maksmise tõttu otsima rahalisi vahendeid väljastpoolt.[33]

49. Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus õigesti märgib, kinnitab direktiivi 2011/7 põhjendus 23, et õigusnorm, mis näeb ette 60-päevase perioodi, ei ole üldnorm, vaid see on selgelt piiratud olukordadega, kus on olemas objektiivne põhjendus, olgu siis selle direktiivi artikli 4 lõike 3 punkti a alapunkti iv või selle artikli lõike 4 alusel. Selle põhjenduse 23 järgi „[kaasneb r]iigiasutuste pikkade maksetähtaegade ja hilinenud maksmisega kaupade ja teenuste eest […] põhjendamatu kulu ettevõtjatele. Seepärast on asjakohane võtta kasutusele erieeskirjad, mis käsitlevad äritehinguid kaupade tarnimiseks või teenuste osutamiseks ettevõtjate poolt riigiasutustele ning milles tuleks eelkõige ette näha maksetähtajad, mis üldreeglina ei ületa 30 kalendripäeva, *välja arvatud juhul, kui lepingus on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud ja kui see on lepingu eripära või konkreetse suunitluse tõttu objektiivselt põhjendatud, ning* mingil juhul *ei ületa* 60 kalendripäeva“ (kohtujuristi kursiiv).

50. Seega, kui liikmesriik kasutab võimalust näha ette täiendav 30 kalendripäeva pikkune tähtaeg võlgnetavate summade maksmiseks väljaspool direktiivi 2011/7 artikli 4 lõikes 4 nimetatud juhtumeid,[34] peab see olema sõnaselgelt sätestatud lepingus ja objektiivselt põhjendatud lepingu eripära või eriliste tunnusjoontega.

51. Tekib seega küsimus, kas riigisisesed õigusnormid, milles on nähtud ette maksimaalne 60-päevane tähtaeg igal juhul ja kõikide lepingute puhul, on direktiivi 2011/7 artikliga 4 kooskõlas.

52. Selles küsimuses tuleb tõdeda, et Euroopa Kohus ei tõlgenda eelotsusemenetluses riigisiseseid õigusnorme ega otsusta selle üle, kas eelotsusetaotluse esitanud kohus tõlgendab neid õigesti. Nimelt on riigisisese õiguse tõlgendamise üle pädevad otsustama ainult liikmesriigi kohtud.[35] Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on seega kõiki riigisisese õiguse asjakohaseid asjaolusid arvestades hinnata, kas vajadus kasutada heakskiitmismenetlust on riigisiseses õiguses ette nähtud piisavalt põhjendatult, vältimaks seda, et üldnorm võimaldab 30 päeva jooksul tasumise üldisest kohustusest mööda hiilida.

53. Käsitletaval juhul märgin, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei maini aga ühtegi Hispaania õigusnormi, mis puudutaks konkreetselt heakskiitmismenetlust või konkreetset põhjust, mis põhjendab objektiivselt täiendava 30-päevase maksetähtaja vajadust. Lisaks ei piisa minu arvates selle menetluse lihtsast mainimisest õigusaktides, et selle artikli 4 lõike 3 punkti a alapunktis iv sätestatud tingimus oleks täidetud. Niisuguse riigisisese õigusnormi tulemus võib olla see, et direktiiviga 2011/7 kehtestatud 30 päeva jooksul tasumise üldist kohustust eiratakse ja kahjustatakse selle direktiivi soovitavat toimet.

54. Eelneva põhjal teen ettepaneku vastata teisele eelotsuse küsimusele, et direktiivi 2011/7 artikliga 4 ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, milles on ettevõtjate ja riigiasutuste vaheliste tehingute puhul sätestatud maksimaalne 60-päevane maksetähtaeg, mis hõlmab algset 30-päevast perioodi heakskiitmiseks või tarnitud kaupade või osutatavate teenuste lepingule vastavuse kontrollimiseks ja lisaks veel täiendavat 30 päeva kokkulepitud hinna tegelikuks maksmiseks,

[33] Kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia (punkt 46).

[34] Vt käesoleva ettepaneku punktid 38 ja 42.

[35] Vt selle kohta kohtuotsus IOS Finance (punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

tingimusel et selle täiendava tähtaja kohaldamine sõltub seaduse või lepinguga ette nähtud konkreetse heakskiitmis- või kontrollimismenetluse olemasolust ning kui selle täiendava tähtaja kasutamist põhjendab objektiivselt asjaomase lepingu eripära või erilised tunnusjooned.

Kolmas eelotsuse küsimus

55. Oma kolmanda eelotsuse küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 8 tuleb tõlgendada nii, et selles määratletud mõiste „makstav summa“ hõlmab esiteks viivist, mis arvutakse arve kogusumma põhjal, st summa põhjal, mis sisaldab kaubalt või teenuselt tasumisele kuuluvat käibemaksusummat, ning teiseks, kas seejuures on asjakohane teha vahet hetke põhjal, mil võlausaldaja selle summa enne riigikassale tasus.

56. Piirkonnavalitsus ja Hispaania valitsus väidavad sisuliselt, et käibemaksu arvamine viivise arvutamise baasi on lubatud üksnes juhul, kui võlausaldaja tõendab, et on selle summa riigikassale tasunud. Komisjon leiab, et käibemaks tuleb arvata summasse, mille põhjal viivis arvutatakse, olenemata sellest, kas käibemaks tasuti varem ära, selle tasumine ajatati või lükati edasi.

57. Märgin, et direktiivi 2011/7 artikli 2 punktis 8 on mõiste „makstav summa“ määratletud nii, et see on „põhisumma, mis oleks pidanud olema makstud lepingukohase või seadusjärgse maksetähtaja jooksul, *sealhulgas* kohaldatavad *maksud*, tollimaksud, tasud või lõivud, mis on esitatud arvel või samaväärsel maksetaotlusel“.[36] Lisaks kordan, et ettevõtjate ja riigiasutuste vahelistes tehingutes kuulub selle direktiivi artiklis 4 ette nähtud viivis tasumisele siis, kui on täidetud selle artikli lõikes 1 sätestatud tingimused, st võlausaldaja on täitnud oma lepingujärgsed ja seadusjärgsed kohustused ega ole saanud makstavat summat õigel ajal, välja arvatud juhul, kui võlgnik ei ole viivituse eest vastutav.

58. Nende õigusnormide sõnastusest ilmneb, et kuna väljendit „sealhulgas maksud“ on kasutatud ilma ühegi muu täpsustuseta, peab „makstav summa“ direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 8 tähenduses sisaldama tingimata käibemaksu, ning – veelgi enam –, liidu seadusandja ei soovinud teha vahet selle põhjal, kas võlausaldaja on käibemaksu enne riigikassale tasunud või mitte. Selle sätte sõnastuse analüüs viib seega seisukohale, et mõiste „makstav summa“ hõlmab arvel või samaväärsel maksetaotlusel näidatud kohaldatavat käibemaksusummat olenemata sellest, kas võlausaldaja on selle summa enne riigikassale tasunud või mitte.

59. Niisugune järeldus ilmneb ka kontekstuaalsest tõlgendusest, sest direktiivi 2011/7 üheski sättes ei ole ette nähtud erandeid või erinorme, mis käsitleksid viivise arvutamist. Selle direktiivi artikli 2 punktis 5 on ainult määratletud mõiste „viivis“ nii, et see on „seadusjärgne viivis (viivitusintress) või viivis, mille määra suhtes on ettevõtjad eraldi kokku leppinud ning mille suhtes kohaldatakse artiklit 7“, ning seda käibemaksu üldse mainimata, Järeldan, et viivise arvutamine ei sõltu käibemaksu arvutamise viisist või tasumise hetkest.

60. Pean siiski vajalikuks täpsustada, et kuigi viivis tuleb arvutada arve kogusummalt, mis sisaldab käibemaksu, ei kohaldata viivise suhtes kitsamas tähenduses käibemaksu. Teiste sõnadega ei kuulu see käibemaksu puhul maksustatavasse väärtusesse, sest ei ole tasu tarnitud kaupade või osutatud teenuste eest, vaid täidab puhtalt kompenseerivat otstarvet.

[36] Kohtujuristi kursiiv.

61. Pealegi juhin tähelepanu direktiivi 2006/112/EÜ [37] artiklile 63, milles on eelkõige ette nähtud, et käibemaks muutub sissenõutavaks alates kaubatarnete teostamise või teenuste osutamise hetkest. Selle direktiivi artikkel 66 võimaldab liikmesriikidel artiklis 63 sätestatud üldreeglist siiski kõrvale kalduda, lükates edasi hetke, mil käibemaks sissenõutavaks muutub, st see võib sissenõutavaks muutuda muu hulgas hetkel, mil klient makse teeb. Niisugusel juhul järeldub sellest, et võlausaldaja ei pea tasuma käibemaksu riigikassale, sest käibemaks ei „kuulu tasumisele", kuna võlgnik ei ole seda tasunud. Sel juhul ei pea viivis hõlmama käibemaksusummat, sest ei ole tasumisele kuuluvaid „makse" direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 8 tähenduses.

62. Eelneva põhjal teen ettepaneku vastata kolmandale eelotsuse küsimusele, et direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 8 tuleb tõlgendada nii, et „makstav summa" hõlmab viivist, mis arvutatakse arve kogusumma põhjal, mis sisaldab käibemaksu, ning seda olenemata sellest, kas võlausaldaja on selle maksu enne riigikassale tasunud.

Ettepanek

63. Eelneva põhjal teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 Valladolidi (Valladolidi halduskohus nr 2, Hispaania) eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et õigust (minimaalsele) 40 euro suurusele hüvitisele (või samaväärsele summale) sissenõudmiskulude eest kohaldatakse iga arve (või äritehingu) suhtes, mille suhtes kohaldatakse viivist.

2. Direktiivi 2011/7 artiklit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, milles on ettevõtjate ja riigiasutuste vaheliste tehingute puhul sätestatud maksimaalne 60-päevane maksetähtaeg, mis hõlmab algset 30-päevast perioodi heakskiitmiseks või tarnitud kaupade või osutatavate teenuste lepingule vastavuse kontrollimiseks ja lisaks veel täiendavat 30 päeva kokkulepitud hinna tegelikuks maksmiseks, tingimusel et selle täiendava tähtaja kohaldamine sõltub seaduse või lepinguga ette nähtud konkreetse heakskiitmis- või kontrollimismenetluse olemasolust ning kui selle täiendava tähtaja kasutamist põhjendab objektiivselt asjaomase lepingu eripära või erilised tunnusjooned.

3. Direktiivi 2011/7 artikli 2 punkti 8 tuleb tõlgendada nii, et „makstav summa" hõlmab viivist, mis arvutatakse arve kogusumma põhjal, mis sisaldab käibemaksu, ning seda olenemata sellest, kas võlausaldaja on selle maksu enne riigikassale tasunud.

[37] Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT 2006, L 347, lk 1).